

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

KALİTE ve AKREDİTASYON KOORDİNATÖRLÜĞÜ

ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME ALT KOMİSYONU

SWOT Analizi ve Paydaş Geri Bildirimlerine Dayalı Durum Değerlendirme Raporu (2025)

Giriş – Amaç, Yöntem ve Veri Kaynağı

Bu rapor, üniversitenin Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin mevcut durumu bütüncül bir yaklaşımla değerlendirmek, güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri ortaya koymak ve stratejik öncelik alanlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma, Ar-Ge Alt Komisyonu'nun görev alanı kapsamında, kanıta dayalı kalite güvencesi yaklaşımı doğrultusunda yürütülmüştür.

Analizde iki temel veri kaynağı kullanılmıştır. İlk olarak, **akademik personel ile lisansüstü öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen Ar-Ge SWOT analizi** sonuçları değerlendirilmiştir. SWOT analizine, üniversitenin farklı fakülte ve birimlerinden toplam **289** katılımcı katkı sağlamıştır. Katılımın özellikle Diş Hekimliği, Fen-Edebiyat, Tıp, Sağlık Bilimleri ve Eczacılık Fakültelerinde yoğunlaştığı; bununla birlikte eğitim, mühendislik, sosyal bilimler ve sanat alanlarından da temsil sağlandığı görülmektedir. Bazı yükseköğretim ve meslek yükseköğretimlerinden katılım sağlanmamış olması, elde edilen bulguların değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken bir bağlamsal unsur olarak ele alınmıştır.

İkinci veri kaynağı olarak, yine akademik personel ve lisansüstü öğrencilerden Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde toplanan Ar-Ge geri bildirimleri analiz edilmiştir. Geri bildirim çalışmasına toplam **468** kişi katılım sağlamıştır. Katılımcıların 218'i akademik personel, 250'si lisansüstü öğrencilerden oluşmaktadır. Akademik personel katılımcılar öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve araştırma personeli rollerinde temsil edilirken; lisansüstü öğrenci grubunda yüksek lisans ve doktora düzeylerinden katılım sağlanmıştır.

Açık uçlu geri bildirimler tematik olarak sınıflandırılmış; nicel analiz sonuçları ile birlikte grafikler aracılığıyla bütüncül biçimde sunulmuştur. Bu yaklaşım, bireysel görüşlerden ziyade tekrar eden örüntülerin ve ortak eğilimlerin ortaya konmasına olanak sağlamıştır.

Türkçe ve İngilizce olarak yürütülen analizlerin birlikte değerlendirilmesi, bulguların dil bağımsız tutarlılığını ve paydaş algılarının farklı akademik arka planlara rağmen büyük ölçüde örtüştüğünü göstermektedir. Bu durum, elde edilen sonuçların temsiliyetini ve güvenilirliğini güçlendiren bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

Bu raporda, SWOT analizinin **Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler** başlıkları altında elde edilen bulgular; veriye dayalı ve yorumlayıcı bir çerçevede ele alınmıştır. Ayrıca, paydaş geri bildirimlerinden hareketle belirlenen beklentiler ile bu beklentiler doğrultusunda tanımlanan risk ve iyileştirme alanlarına ilişkin değerlendirmelere de yer verilmiştir.

SWOT Analizinin Değerlendirilmesi

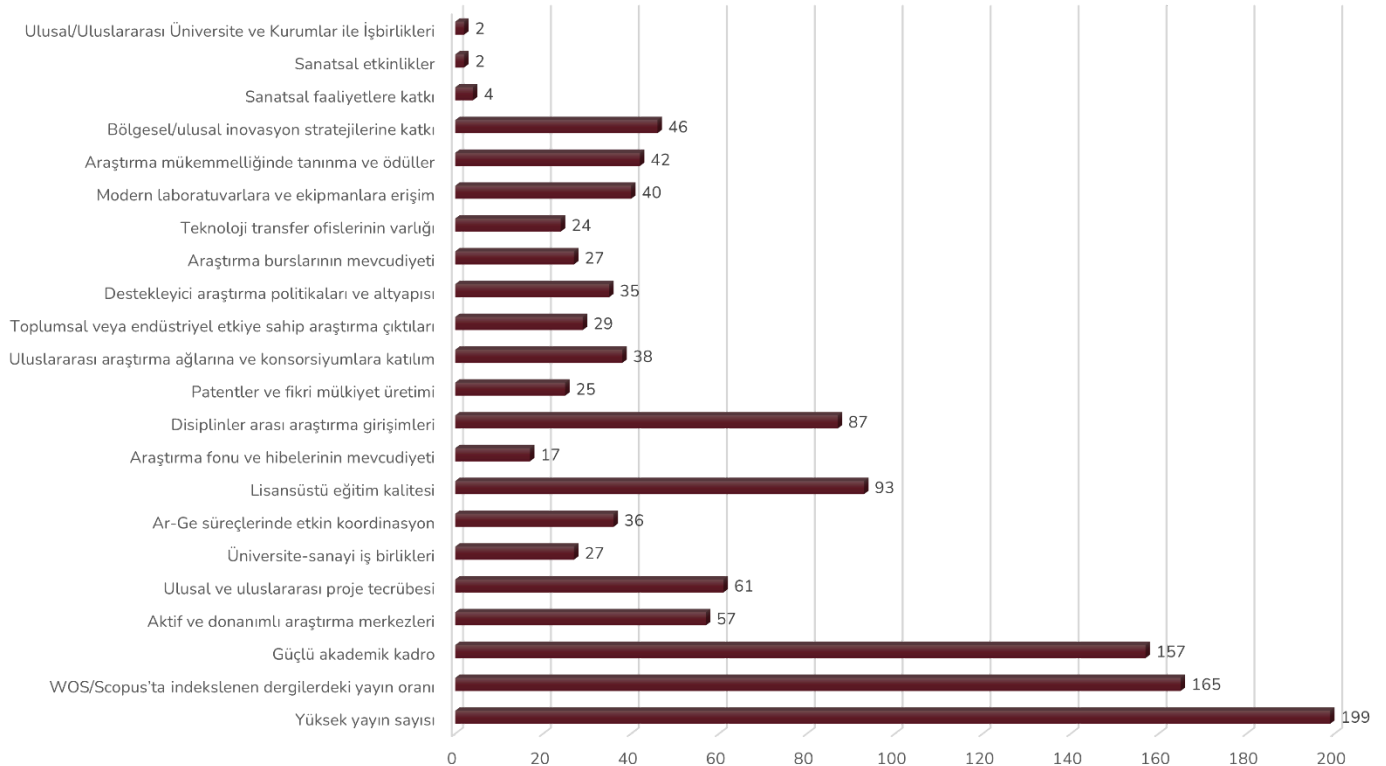
1. Güçlü Yönler

Ar-Ge alanına ilişkin analiz sonuçları, üniversitenin güçlü yönleri arasında **yayın çıktılarının niceliği ve niteliğinin** belirgin biçimde öne çıktığını göstermektedir. Güçlü yönler başlığı altında sunulan grafiklerde, **yüksek yayın sayısı ile uluslararası indekslerde taranan ve etki değeri yüksek dergilerde yayımlanan çalışmalar**, diğer seçeneklere kıyasla daha yüksek oranlarla ifade edilmiştir. Bu bulgu, hem Türkçe hem de İngilizce analiz sonuçlarında tutarlı biçimde gözlenmektedir.

Grafiklerdeki dağılımlar incelendiğinde, yayın performansının Ar-Ge faaliyetleri kapsamında **en görünür çıktı** olarak algılandığı anlaşılmaktadır. Özellikle yayınların indeksli ve etki değeri yüksek dergilerde yer alması, güçlü yönler arasında ayrı bir başlık olarak öne çıkmakta; bu durum, katılımcıların Ar-Ge faaliyetlerini değerlendirirken çıktıya dayalı göstergelere öncelik verdiğini göstermektedir.

Güçlü yönler kapsamında dikkat çeken bir diğer unsur, **farklı disiplinlerde araştırma yürüten akademik kadronun varlığıdır**. Ancak grafiklerde bu unsurun, yayın çıktıları kadar baskın bir yoğunluk göstermediği görülmektedir. Bu durum, akademik insan kaynağının güçlü yön olarak tanımlanmakla birlikte, daha çok yayın üretimini destekleyen bir unsur olarak algılandığına işaret etmektedir.

Araştırma enstitüleri ve uygulama-araştırma merkezlerine ilişkin ifadeler de güçlü yönler arasında yer almakla birlikte, bu başlıkların yayın performansına kıyasla daha sınırlı oranlarda dile getirildiği görülmektedir. Bu bulgu, mevcut altyapının Ar-Ge faaliyetleri açısından önemli bir zemin sunduğunu ancak güçlü yön algısının esas olarak **somut araştırma çıktıları** etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Bu çerçevede, güçlü yönlerle ilişkin bulgular; üniversitenin Ar-Ge kapasitesinin paydaşlar tarafından öncelikle **yayın üretkenliği ve yayın niteliği üzerinden değerlendirildiğini** ortaya koymaktadır.

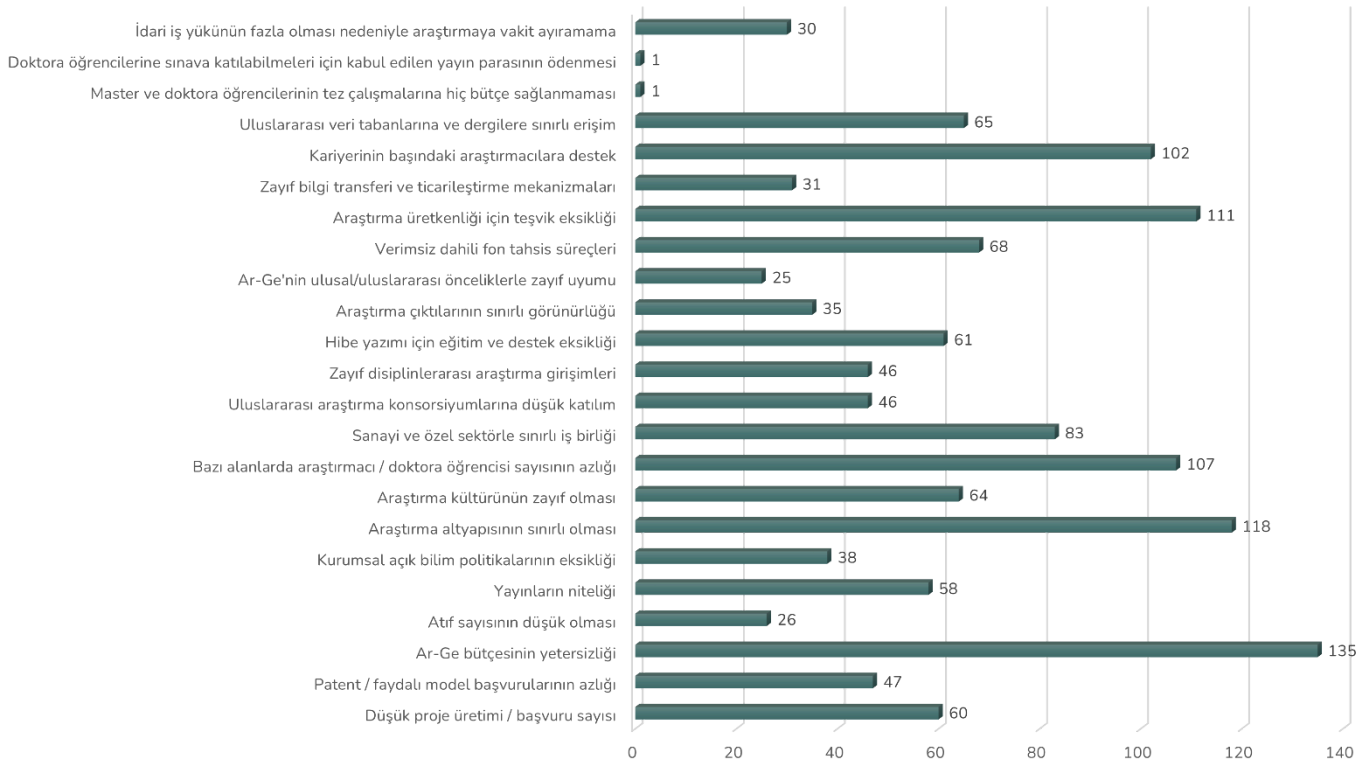

2. Zayıf Yönler

Ar-Ge alanına ilişkin zayıf yönler incelendiğinde, analiz sonuçlarının belirli başlıklar etrafında yoğunlaştığı görülmektedir. Zayıf yönler başlığı altında sunulan grafiklerde, **Ar-Ge süreçlerine ilişkin yapısal ve işleyişe yönelik unsurların**, çıktı temelli göstergelere kıyasla daha sık dile getirildiği dikkat çekmektedir.

Grafiklerde öne çıkan temel zayıf yönlerden biri, **Ar-Ge süreçlerine ilişkin standartlaşma ve koordinasyon eksikliğine yönelik algıdır**. Proje başvuru, yürütme ve raporlama süreçlerine ilişkin ifadelerin, zayıf yönler arasında yüksek oranlarla yer alması; bu süreçlerin paydaşlar tarafından yeterince net ve sistematik olarak algılanmadığını göstermektedir. Bu bulgu, hem Türkçe hem de İngilizce analizlerde benzer biçimde ortaya çıkmaktadır.

Bir diğer zayıf yön olarak, **araştırma süreçlerine yönelik destek mekanizmalarına ilişkin algılar** ön plana çıkmaktadır. Grafiklerde, özellikle proje yazımı, fon kaynaklarına erişim ve yayın süreçlerine ilişkin destek başlıklarının, zayıf yönler arasında tekrar eden temalar hâlinde yer aldığı görülmektedir. Bu durum, mevcut desteklerin niceliği ya da niteliğine ilişkin bir değerlendirmeden ziyade, paydaşların bu destekleri algılayamama ve erişme biçimlerine işaret etmektedir.

Zayıf yönler kapsamında dikkat çeken bir diğer tema, **zaman ve iş yüküne ilişkin sınırlılıklardır**. Akademik personelin ders ve idari sorumlulukları ile Ar-Ge faaliyetleri arasında denge kurmakta zorlandığını ifade eden seçeneklerin, zayıf yönler arasında anlamlı bir yoğunluk oluşturduğu görülmektedir. Ancak bu bulgu, iş yükünün doğrudan Ar-Ge çıktıları üzerindeki etkisine dair nicel bir ölçüm sunmamakta; yalnızca paydaş algısını yansıtmaktadır.

Lisansüstü öğrenciler açısından ise, **araştırma süreçlerine yönelik yönlendirme ve rehberliğin yeterince yapılandırılmış olmadığına dair ifadeler** zayıf yönler arasında yer almaktadır. Grafiklerde bu başlığın, diğer zayıf yönlerle birlikte tekrar eden bir tema olarak ortaya çıkması, araştırma sürecinin farklı

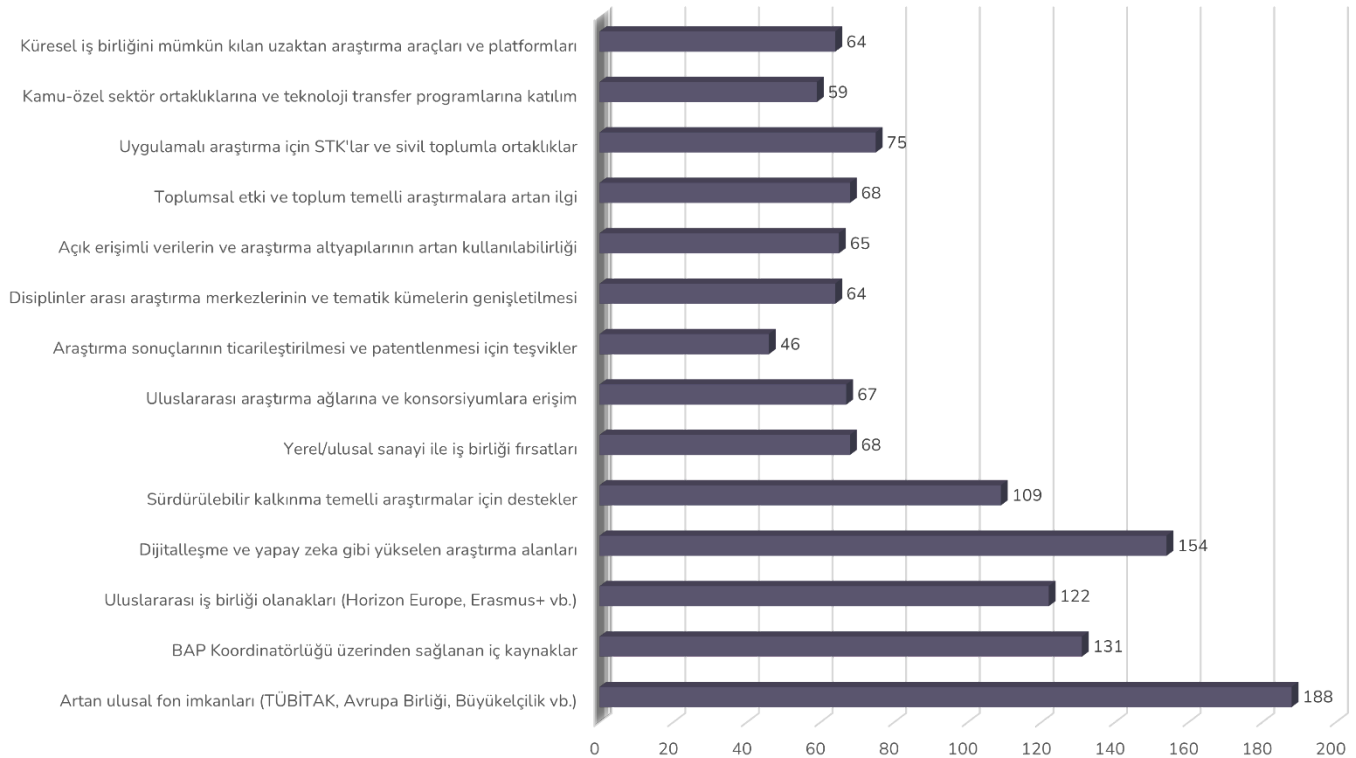
aşamalarında daha görünür ve sistematik rehberlik ihtiyacına işaret etmektedir. Bu çerçevede zayıf yönlerle ilişkin bulgular, üniversitenin Ar-Ge faaliyetlerinde **çıkta üretimden ziyade süreçlerin işleyişine yönelik algıların** ön plana çıktığını göstermektedir.

3. Fırsatlar

Ar-Ge alanına ilişkin fırsatlar incelendiğinde, analiz sonuçlarının büyük ölçüde **dış çevreye ve sistem düzeyindeki gelişmelere** ilişkin başlıklarda yoğunlaştığı görülmektedir. Fırsatlar başlığı altında sunulan grafiklerde, üniversite içi mevcut kapasiteden ziyade, **ulusal ve uluslararası araştırma ekosistemine ilişkin unsurların** ön plana çıktığı dikkat çekmektedir.

Grafiklerde en yüksek oranlarla ifade edilen fırsat başlıklarından biri, **ulusal ve uluslararası fon kaynaklarının çeşitlenmesidir**. Özellikle proje çağrıları, tematik fon programları ve uluslararası iş birliklerini destekleyen mekanizmalar, katılımcılar tarafından Ar-Ge faaliyetleri açısından önemli fırsatlar arasında değerlendirilmiştir.

Bir diğer fırsat alanı olarak, **uluslararası iş birlikleri ve ortak projeler** öne çıkmaktadır. Grafiklerde bu başlığın, fon olanaklarıyla birlikte tekrar eden bir tema oluşturduğu görülmektedir. Bu durum, Ar-Ge faaliyetlerinin geliştirilmesinde kurum dışı akademik ağların ve ortaklıkların önemli bir fırsat olarak algılandığını göstermektedir. Fırsatlar kapsamında dikkat çeken bir diğer tema, **araştırma performansını merkeze alan değerlendirme ve sıralama sistemleridir**. Katılımcı geri bildirimlerinde, araştırma çıktılarının görünürlüğünü artıran ulusal ve uluslararası sıralama ve değerlendirme mekanizmalarının, Ar-Ge faaliyetleri için teşvik edici bir çevresel unsur olarak algılandığı görülmektedir.

Ayrıca, **lisansüstü eğitim ve genç araştırmacı potansiyeli**, fırsatlar başlığı altında tekrar eden bir diğer tema olarak ortaya çıkmaktadır. Grafiklerde bu başlığın, Ar-Ge faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından bir

fırsat alanı olarak değerlendirildiği görülmektedir. Ancak bu değerlendirme, lisansüstü öğrenci sayısı ya da niteliğine ilişkin nicel bir analiz içermemekte; katılımcı algısına dayanmaktadır.

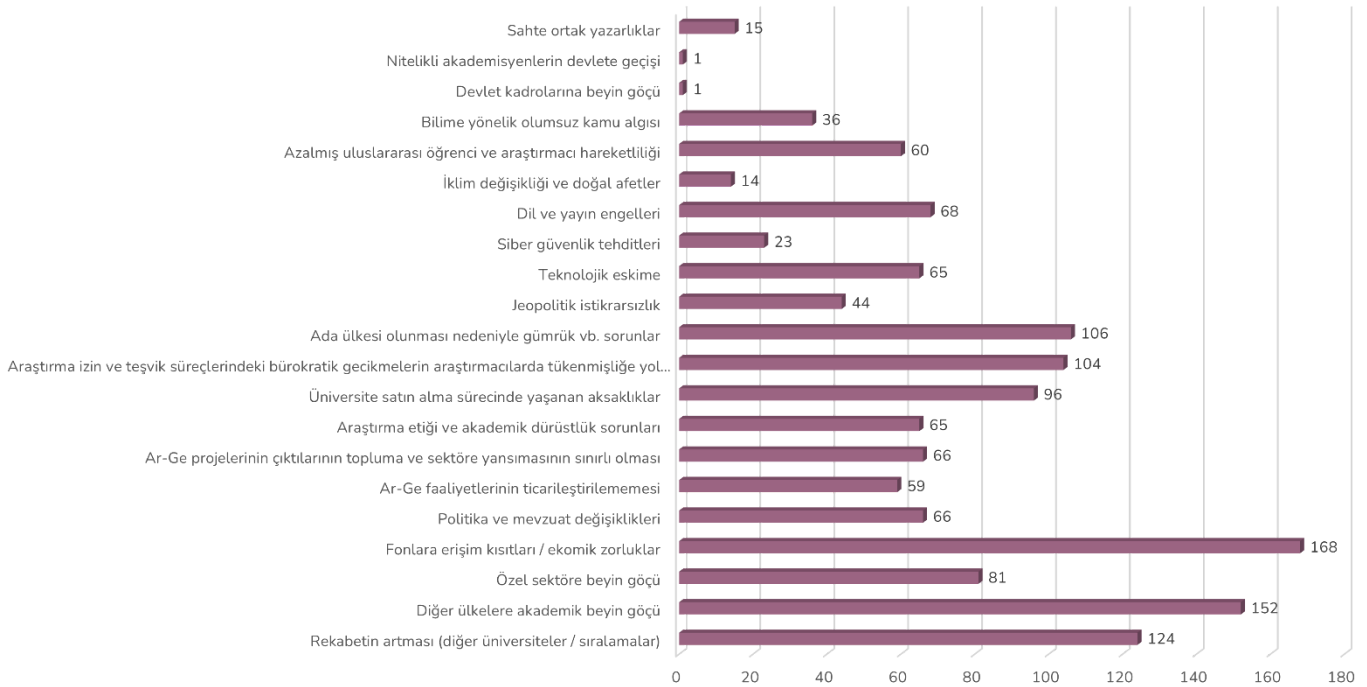
Bu çerçevede fırsatlara ilişkin bulgular, üniversitenin Ar-Ge faaliyetlerini geliştirmeye yönelik algının, ağırlıklı olarak **kurum dışı kaynaklar, iş birlikleri ve sistem düzeyindeki mekanizmalar** etrafında şekillendiğini göstermektedir.

4. Tehditler

Ar-Ge alanına ilişkin tehditler değerlendirildiğinde, analiz sonuçlarının ağırlıklı olarak **kurum dışı koşullara ve sistemsel sınırlılıklara** odaklandığı görülmektedir. Tehditler başlığı altında sunulan grafiklerde, üniversitenin doğrudan kontrolü dışında kalan unsurların öne çıktığı dikkat çekmektedir.

Grafiklerde en yüksek oranlarla ifade edilen tehdit başlıklarından biri, **ulusal ve uluslararası düzeyde artan rekabet ortamıdır**. Fon kaynaklarının sınırlı olması, başvuru sayılarının artması ve proje değerlendirme süreçlerinin daha seçici hâle gelmesi, katılımcılar tarafından Ar-Ge faaliyetlerini zorlaştıran dışsal bir unsur olarak algılanmaktadır.

Bir diğer tehdit alanı olarak, **fonlama politikalarındaki belirsizlikler ve değişkenlik** öne çıkmaktadır. Grafiklerde, araştırma fonlarının sürekliliğine ve çağrı önceliklerine ilişkin belirsizliklere yapılan atıfların, tehditler arasında tekrar eden bir tema oluşturduğu görülmektedir. Ancak bu bulgu, belirli bir fon programına veya kurumsal deneyime ilişkin bir değerlendirme içermemekte; genel algı düzeyini yansıtmaktadır.

Tehditler kapsamında dikkat çeken bir diğer tema, **akademik iş yükü ve zaman kısıtlarıyla ilişkili dışsal baskılardır**. Özellikle ders yükü, idari görevler ve akademik değerlendirme sistemlerinin Ar-Ge faaliyetleriyle eş zamanlı yürütülmesine ilişkin zorluklar, tehdit algısı kapsamında dile getirilmektedir. Bu ifade, iş yükünün Ar-Ge çıktıları üzerindeki etkisine dair nicel bir ölçüm sunmamakta; paydaşların algısını yansıtmaktadır.

Ayrıca, **mevzuat değişiklikleri ve araştırma politikalarındaki güncellemeler**, tehditler arasında yer alan bir diğer başlık olarak öne çıkmaktadır. Grafiklerde bu unsurun, Ar-Ge süreçlerinin öngörülebilirliğini sınırlayan bir faktör olarak algılandığı görülmektedir. Ancak bu aşamada, söz konusu değişikliklerin üniversite özelindeki etkilerine ilişkin bir analiz yapılmamıştır. Bu çerçevede tehditlere ilişkin bulgular, üniversitenin Ar-Ge faaliyetlerinin paydaşlar tarafından öncelikle **rekabet, fonlama ve sistem düzeyindeki belirsizlikler** bağlamında risk altında algılandığını göstermektedir.

Paydaş Geri Bildirimlerinin Analizi

1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Kaynaklar

Araştırma süreçlerinin yönetimi ve araştırmaya ayrılan kaynaklara ilişkin beklentiler, paydaş geri bildirimlerinde en yüksek yoğunluk gösteren temalardan biri olarak öne çıkmaktadır. Akademik personel ve lisansüstü öğrencilerin yanıtları birlikte değerlendirildiğinde, bu başlık altında toplanan sorulara verilen cevapların hem oran hem de tekrar sıklığı açısından dikkat çekici bir ağırlığa sahip olduğu görülmektedir.

Araştırma süreçlerinin işleyişi, hız ve öngörülebilirlik: Geri bildirimlerde en sık dile getirilen beklentilerden biri, araştırma süreçlerinin (etik kurul onayları, idari izinler, proje başvuru ve yürütme aşamaları) daha öngörülebilir, şeffaf ve zamanında yürütülmesine yöneliktir. Özellikle akademik personel yanıtlarında, bu süreçlerin araştırma takvimini doğrudan etkilediği algısı belirgin biçimde öne çıkmaktadır. Lisansüstü öğrencilerde ise aynı başlık, sürecin hangi aşamada olduğu ve nasıl ilerlediğine dair bilgiye erişim ihtiyacı üzerinden ifade edilmektedir.

Bu başlık altında yer alan sorulara verilen yanıtların, geri bildirim seti genelinde yüksek oranlarla tekrarlandığı ve araştırma süreçlerinin yönetiminin paydaşlar tarafından kritik bir beklenti alanı olarak algılandığı görülmektedir.

Fonlara erişim ve araştırma kaynaklarının kullanımı: Araştırma fonlarına erişim, hem akademik personel hem de lisansüstü öğrenciler açısından önemli bir beklenti alanı olarak öne çıkmaktadır. Akademik personel geri bildirimlerinde fon mekanizmalarına ilişkin süreçlerin zamanlaması ve işleyişi, lisansüstü öğrencilerde ise özellikle erken aşama araştırmalar için kaynak bulma konusu öne çıkmaktadır.

Bu tema, farklı soru setlerinde ve açık uçlu yanıtların grafiklere entegre edilmiş özetlerinde tekrar eden bir yoğunluk göstermektedir. Fonlara erişimin, araştırmanın başlatılması ve sürdürülebilmesi açısından temel bir unsur olarak algılandığı anlaşılmaktadır.

Kütüphane, veri tabanı ve uzaktan erişim: Araştırma süreçlerinin temel girdilerinden biri olan literatür ve veri tabanlarına erişim, paydaş beklentilerinde en belirgin ortak alanlardan biridir. Akademik personel ve lisansüstü öğrenciler, veri tabanlarının işlevselliği, uzaktan erişim olanakları ve kullanım süreçlerine ilişkin beklentilerini yüksek oranlarla dile getirmiştir.

Bu başlık altında verilen yanıtlar incelendiğinde, beklentinin yalnızca kaynakların varlığına değil; erişilebilirlik, kullanım kolaylığı ve süreklilik boyutlarına odaklandığı görülmektedir. Özellikle kampüs dışından erişim konusu, lisansüstü öğrencilerde daha belirgin bir yoğunluk göstermektedir.

Laboratuvar, cihaz ve teknik altyapı: Laboratuvar ve cihazlara erişim, araştırma süreçlerinin yönetimi ve kaynaklar başlığı altında öne çıkan bir diğer temel beklenti alanıdır. Her iki paydaş grubunda da bu konu, araştırmanın fiilen yürütülmesini etkileyen bir unsur olarak ifade edilmektedir.

Akademik personel yanıtlarında, altyapının planlanması ve erişimin koordinasyonu ön plana çıkarken; lisansüstü öğrencilerde bu beklenti, erişimde yaşanan pratik zorluklar üzerinden dile getirilmektedir. Bu tema, geri bildirimlerde orta–yüksek yoğunlukta tekrar eden başlıklar arasında yer almaktadır.

Yazılım, donanım ve dijital araçlar: Araştırma süreçlerinde kullanılan yazılım ve donanımlara erişim ile bu araçların güncelliğine ilişkin beklentiler de bu başlık altında toplanmaktadır. Akademik personel ve lisansüstü öğrenciler, araştırma amaçlı kullanılan dijital araçların erişilebilirliği ve etkin kullanımına ilişkin beklentilerini açık biçimde ifade etmiştir.

Bu başlık, veri tabanı erişimi ve laboratuvar altyapısı ile birlikte değerlendirildiğinde, araştırma süreçlerinin yönetiminde teknik altyapının bütüncül bir kaynak alanı olarak algılandığını göstermektedir.

İş yükü ve araştırmaya ayrılan zaman: Araştırma süreçlerinin yönetimi bağlamında öne çıkan bir diğer beklenti alanı, araştırmaya ayrılabilen zaman ile ilişkilidir. Akademik personel geri bildirimlerinde, öğretim ve idari sorumluluklarla araştırma faaliyetleri arasındaki dengeye yönelik beklentiler belirginleşmektedir. Lisansüstü öğrencilerde ise bu tema, araştırma sürecinin farklı aşamalarında yaşanan gecikmeler üzerinden dolaylı olarak ifade edilmektedir.

Bu beklenti alanı, araştırma süreçlerinin yalnızca teknik ve idari boyutlarla değil, zaman planlaması ve iş yükü dağılımı ile de yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

2. Araştırma Yetkinliği, İş Birlikleri ve Destek Mekanizmaları

Araştırma yetkinliği, iş birlikleri ve destek mekanizmalarına ilişkin beklentiler; paydaş geri bildirimlerinde, araştırma süreçlerinin yönetimi ve kaynaklar başlığını tamamlayan ikinci ana yoğunluk alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu başlık altında toplanan geri bildirimler, araştırmanın yalnızca altyapı ve kaynak erişimiyle değil; insan kaynağı, bilgi paylaşımı ve akademik etkileşim boyutlarıyla da değerlendirildiğini göstermektedir.

Araştırma yetkinliği ve yöntemsel destek: Paydaş geri bildirimlerinde, araştırma süreçlerinde ihtiyaç duyulan yöntemsel bilgi ve yetkinliklere ilişkin beklentiler belirgin biçimde yer almaktadır. Lisansüstü öğrenciler, araştırma yöntemleri, veri analizi ve istatistiksel değerlendirme konularında daha yapılandırılmış ve erişilebilir destek beklentilerini sıklıkla dile getirmiştir. Bu beklenti, araştırma sürecinin erken ve orta aşamalarında yoğunlaşmakta; araştırmanın planlanması, veri toplama ve analiz süreçleriyle doğrudan ilişkilendirilmektedir.

Akademik personel geri bildirimlerinde ise bu tema, bireysel yetkinlikten ziyade kurumsal destek mekanizmalarının varlığı ve sürekliliği üzerinden ifade edilmektedir. Bu durum, araştırma yetkinliğinin kişisel çabaların ötesinde, kurumsal olarak desteklenen bir alan olarak algılandığını göstermektedir.

Mentorluk, danışmanlık ve akademik rehberlik: Araştırma yetkinliği ile doğrudan ilişkili bir diğer beklenti alanı, mentorluk ve danışmanlık mekanizmalarıdır. Lisansüstü öğrenci geri bildirimlerinde, danışmanlık sürecinin erişilebilirliği, geri bildirimlerin zamanlaması ve araştırma sürecine yönelik yönlendirme ihtiyacı dikkat çekmektedir. Bu beklenti, geri bildirim setinde tekrar eden bir tema olarak öne çıkmaktadır.

Akademik personel açısından ise mentorluk, bireysel danışmanlık yükünün paylaşılması ve araştırma deneyiminin daha geniş bir akademik ağ içerisinde aktarılması bağlamında ele alınmaktadır. Bu durum, mentorluk ve danışmanlığın yalnızca bireysel bir ilişki değil, kurumsal bir destek alanı olarak algılandığını ortaya koymaktadır.

İş birlikleri ve akademik etkileşim: Araştırma yetkinliği ve destek mekanizmaları kapsamında öne çıkan bir diğer beklenti alanı, akademik iş birlikleri ve etkileşim ortamlarıdır. Paydaşlar, farklı disiplinler arasında etkileşimi artıran, ortak araştırma üretimini teşvik eden yapıların önemine işaret etmektedir.

Bu tema, akademik personel geri bildirimlerinde daha çok kurum içi ve kurumlar arası iş birliği olanakları üzerinden ifade edilirken; lisansüstü öğrencilerde, araştırma sürecinde farklı bakış açlarına erişim ve akademik ağlara dâhil olma beklentisi şeklinde ortaya çıkmaktadır. İş birlikleri, araştırma yetkinliğini destekleyen tamamlayıcı bir unsur olarak algılanmaktadır.

Yayın süreçleri ve akademik üretim desteği: Araştırma yetkinliği bağlamında öne çıkan bir diğer başlık, akademik üretimin yayın süreçleriyle ilişkilidir. Lisansüstü öğrenciler, yayın yazımı, yayın süreci ve bu sürece ilişkin bilgilendirme ve destek beklentilerini açık biçimde ifade etmektedir. Bu beklentiler, araştırma çıktılarının görünür hâle getirilmesi süreciyle ilişkilendirilmektedir.

Akademik personel geri bildirimlerinde ise yayın süreçleri, teşvik sistemleri ve akademik değerlendirme mekanizmalarıyla bağlantılı olarak ele alınmaktadır. Bu durum, yayın süreçlerinin hem bireysel akademik gelişim hem de kurumsal araştırma performansı bağlamında önemli bir destek alanı olarak algılandığını göstermektedir.

Bilgi paylaşımı ve akademik öğrenme ortamları: Araştırma yetkinliği ve destek mekanizmaları başlığı altında dikkat çeken bir diğer beklenti alanı, bilgi paylaşımını ve akademik öğrenmeyi destekleyen ortamların varlığıdır. Paydaşlar, deneyim paylaşımını teşvik eden, araştırma süreçlerine yönelik bilgi akışını güçlendiren yapıların önemine işaret etmektedir.

Bu beklenti, lisansüstü öğrencilerde daha çok öğrenme ve gelişim ihtiyacı üzerinden; akademik personelde ise kurumsal hafızanın güçlendirilmesi ve iyi uygulamaların paylaşılması bağlamında dile getirilmektedir.

3. Teşvikler, Değerlendirme ve Araştırma Kültürü

Teşvik mekanizmaları, değerlendirme sistemleri ve araştırma kültürüne ilişkin beklentiler; paydaş geri bildirimlerinde, Ar-Ge faaliyetlerinin sürdürülebilirliği ve motivasyon boyutu ile ilişkilendirilen önemli bir tema olarak öne çıkmaktadır. Bu başlık altında yer alan geri bildirimler, araştırma faaliyetlerinin yalnızca teknik ve idari süreçlerle değil, aynı zamanda kurumsal iklim, adalet algısı ve tanınma unsurlarıyla da yakından bağlantılı olduğunu göstermektedir.

Teşvik mekanizmalarına ilişkin beklentiler: Akademik personel geri bildirimlerinde, araştırma teşviklerinin işleyişi, zamanlaması ve erişilebilirliği öne çıkan beklenti alanları arasındadır. Teşvik süreçlerinin ne şekilde değerlendirildiği, hangi ölçütlerin esas alındığı ve sonuçların nasıl duyurulduğu konularında daha net ve öngörülebilir bir yapı beklentisi dile getirilmektedir.

Lisansüstü öğrenciler açısından ise teşvik kavramı, daha çok araştırma faaliyetlerini mümkün kılan destekler (yayın, kongre, araştırma giderleri) bağlamında ele alınmaktadır. Bu durum, teşvik mekanizmalarının farklı paydaş grupları tarafından farklı işlevler üzerinden algılandığını göstermektedir.

Değerlendirme ölçütleri ve adalet algısı: Araştırma faaliyetlerinin değerlendirilmesine ilişkin beklentiler, paydaş geri bildirimlerinde tekrar eden bir diğer önemli tema olarak öne çıkmaktadır. Akademik personel, değerlendirme ölçütlerinin adil, şeffaf ve alan farklılıklarını gözetilen bir çerçevede uygulanmasına yönelik beklentilerini ifade etmektedir.

Bu beklenti, yalnızca bireysel performans değerlendirmesi ile sınırlı olmayıp; araştırma çıktılarının nasıl tanımlandığı, hangi tür üretimlerin görünür kılındığı ve hangi faaliyetlerin araştırma kapsamında değerlendirildiği gibi daha geniş bir çerçeveyi kapsamaktadır. Bu durum, değerlendirme sistemlerinin araştırma kültürünü şekillendiren temel unsurlardan biri olarak algılandığını ortaya koymaktadır.

Araştırma kültürü ve kurumsal iklim: Teşvikler ve değerlendirme mekanizmalarıyla bağlantılı olarak, paydaş geri bildirimlerinde araştırma kültürüne ilişkin beklentiler de dikkat çekmektedir. Araştırma faaliyetlerinin kurumsal düzeyde desteklendiği, teşvik edildiği ve görünür kılındığı bir ortamın varlığı, paydaşlar tarafından önemli bir beklenti alanı olarak ifade edilmektedir.

Akademik personel geri bildirimlerinde, araştırma kültürü; iş birliğini teşvik eden, katkıların tanındığı ve araştırmaya değer verilen bir kurumsal iklim üzerinden ele alınmaktadır. Lisansüstü öğrencilerde ise bu tema, araştırma yapmanın desteklendiği ve akademik gelişimin önemsendiği bir ortam beklentisi şeklinde yansımaktadır.

Araştırma çıktılarının görünürlüğü ve tanınma: Araştırma kültürünün bir diğer boyutu, üretilen araştırma çıktılarının görünürlüğü ve tanınması ile ilişkilidir. Paydaş geri bildirimlerinde, araştırma faaliyetlerinin ve çıktılarının kurumsal düzeyde nasıl paylaşıldığı ve görünür kılındığına ilişkin beklentiler yer almaktadır.

Bu beklenti, araştırma faaliyetlerinin yalnızca üretim aşamasıyla değil; sonuçlarının paylaşılması, tanınması ve kurumsal hafızaya dâhil edilmesi süreçleriyle birlikte ele alındığını göstermektedir.

Riskler, Önlemler ve İyileştirme Alanları

Bu bölüm, SWOT analizi ve paydaş geri bildirimleri kapsamında ortaya konan bulgular temel alınarak hazırlanmıştır. Değerlendirme sürecinde; güçlü ve zayıf yönler ile paydaş beklentileri birlikte ele alınmış, **belirli alanlarda yoğunlaşan algı ve beklentilerin karşılanmaması durumunda ortaya çıkabilecek riskler** tanımlanmıştır. Aynı zamanda bu risklerle ilişkili **iyileştirme alanları**, çözüm veya uygulama önerisi geliştirilmeden, yalnızca kavramsal düzeyde ortaya konmuştur.

Riskler ve iyileştirme alanları, önceki bölümde sunulan paydaş beklentileriyle **doğrudan ilişkilidir** ve bu beklentilerin sistematik olarak ele alınmaması durumunda Ar-Ge faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından oluşabilecek etkileri görünür kılmayı amaçlamaktadır.

1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Kaynaklara İlişkin Riskler

Tanımlanan Riskler: SWOT analizi ve paydaş geri bildirimleri birlikte değerlendirildiğinde, araştırma süreçlerinin yönetimi ve kaynaklara erişim alanında ortaya çıkan başlıca risk; araştırma süreçlerinin öngörülebilirlik, hız ve koordinasyon açısından paydaş beklentilerini karşılamaması olarak tanımlanabilir.

Bu risk, özellikle etik kurul süreçleri, fonlara erişim, kütüphane ve veri tabanı kullanımı, laboratuvar ve cihaz erişimi ile teknik altyapı başlıklarında yoğunlaşmaktadır. Süreçlerin netliğine ve erişilebilirliğine ilişkin beklentilerin karşılanmaması, araştırma faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi aşamalarında gecikmelere ve verimlilik kaybına yol açabilecek bir risk alanı oluşturmaktadır.

Önlemler ve İyileştirme Alanları: Bu risk alanı ile ilişkili iyileştirme alanları; araştırma süreçlerinin yapısal, izlenebilir ve erişilebilir biçimde ele alınmasını gerektiren unsurları kapsamaktadır. Süreçlerin yönetimine, kaynakların kullanımına ve altyapının koordinasyonuna ilişkin alanlar, iyileştirme gereksinimi bulunan başlıca başlıklar olarak tanımlanmaktadır.

2. Araştırma Yetkinliği, İş Birlikleri ve Destek Mekanizmalarına İlişkin Riskler

Tanımlanan Riskler: Paydaş geri bildirimleri, araştırma yetkinliğinin yalnızca bireysel akademik kapasiteye bağlı olmadığı; kurumsal destek, mentorluk ve iş birliği ortamlarıyla doğrudan ilişkili bir alan olarak algılandığını göstermektedir. Bu çerçevede ortaya çıkan temel risk, araştırma yetkinliğini destekleyen yapıların yeterince görünür, erişilebilir veya süreklilik arz eden bir biçimde algılanmamasıdır.

Bu risk, özellikle lisansüstü öğrenciler açısından mentorluk ve yöntemsel destek ihtiyacının karşılanmaması; akademik personel açısından ise kurumsal destek mekanizmalarının sınırlı algılanması durumunda belirginleşmektedir. Araştırma yetkinliğine ilişkin desteklerin yetersizliği, araştırma çıktılarının niteliği ve sürdürülebilirliği açısından risk oluşturmaktadır.

Önlemler ve İyileştirme Alanları: Bu risk alanına karşılık gelen iyileştirme alanları; araştırma yetkinliğini destekleyen akademik rehberlik, bilgi paylaşımı ve iş birliği ortamlarının güçlendirilmesini gerektiren başlıklar olarak tanımlanmaktadır. Kurumsal düzeyde araştırma yetkinliğinin desteklenmesine yönelik alanlar, bu bağlamda iyileştirme gerektiren unsurlar arasında yer almaktadır.

3. Teşvikler, Değerlendirme ve Araştırma Kültürüne İlişkin Riskler

Tanımlanan Riskler: Teşvik ve değerlendirme sistemlerine ilişkin paydaş geri bildirimleri, bu alanın araştırma kültürü üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda ortaya çıkan temel risk, teşvik ve değerlendirme mekanizmalarının paydaşlar tarafından yeterince şeffaf, öngörülebilir ve adil algılanmamasıdır.

Bu risk, akademik personel açısından motivasyon ve yönelim kaybına; lisansüstü öğrenciler açısından ise araştırma faaliyetlerinin desteklenmediği algısına yol açabilecek potansiyel bir alan olarak öne çıkmaktadır. Araştırma çıktılarının görünürlüğü ve tanınmasına ilişkin beklentilerin karşılanmaması da bu risk alanını derinleştiren bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Önlemler ve İyileştirme Alanları: Bu risk alanına karşılık gelen iyileştirme alanları; araştırma kültürünün güçlendirilmesi, teşvik ve değerlendirme süreçlerinin algısal boyutlarının ele alınması ve araştırma çıktılarının kurumsal düzeyde görünürlüğünün artırılmasıyla ilişkili başlıkları kapsamaktadır.

Öncelik Derecelendirmesi (1–5)

Bu bölümde, önceki başlıklarda tanımlanan riskler ve iyileştirme alanları, öncelik derecelendirmesi (1–5) ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir. Önceliklendirme süreci; risklerin Ar-Ge faaliyetleri üzerindeki potansiyel etkisi, paydaş geri bildirimlerinde tekrar sıklığı ve yoğunluğu, ve ilgili alanın kurumsal sürdürülebilirlik açısından taşıdığı önem dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede yapılan değerlendirme, nicel bir ölçümden ziyade kanıta dayalı analitik bir sıralama niteliği taşımakta olup, stratejik planlama ve performans göstergelerinin geliştirilmesi için bir referans noktası oluşturmayı amaçlamaktadır.

1. Önceliklendirme Ölçeğinin Tanımı

Öncelik derecelendirmesi aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- **1 – Düşük Öncelik:** Sınırlı sayıda paydaş tarafından dile getirilen, Ar-Ge faaliyetleri üzerinde dolaylı veya düşük etkisi bulunan alanlar.

- **2 – Görece Düşük Öncelik:** Belirli paydaş gruplarında ortaya çıkan, ancak yaygınlık ve etki düzeyi sınırlı kalan alanlar.
- **3 – Orta Öncelik:** Paydaş geri bildirimlerinde tekrar eden, Ar-Ge süreçlerini dolaylı biçimde etkileyen alanlar.
- **4 – Yüksek Öncelik:** Geniş paydaş gruplarında ortak beklenti alanı oluşturan, Ar-Ge faaliyetlerinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyen alanlar.
- **5 – Kritik Öncelik:** Hem SWOT analizinde hem de paydaş geri bildirimlerinde belirgin biçimde öne çıkan; Ar-Ge faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi ve çıktılarının niteliği üzerinde doğrudan ve yüksek etkiye sahip alanlar.

2. Risk Alanlarına Göre Öncelik Derecelendirmesi

2.1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Kaynaklar

Öncelik Derecesi: 5 (Kritik Öncelik)

Bu alan, SWOT analizinde zayıf yönler ve tehditler kapsamında; paydaş geri bildirimlerinde ise en yüksek yoğunluk gösteren beklenti alanlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Araştırma süreçlerinin yönetimine, kaynaklara erişime ve altyapının koordinasyonuna ilişkin risklerin, Ar-Ge faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi üzerinde **doğrudan etkisi** bulunmaktadır.

Etik kurul süreçleri, fonlara erişim, veri tabanı ve kütüphane kullanımı, laboratuvar ve cihaz erişimi gibi başlıkların birlikte değerlendirilmesi, bu alanın **kurumsal Ar-Ge kapasitesi açısından kritik** bir öncelik taşıdığını göstermektedir.

2.2. Araştırma Yetkinliği, İş Birlikleri ve Destek Mekanizmaları

Öncelik Derecesi: 4 (Yüksek Öncelik)

Araştırma yetkinliği ve destek mekanizmalarına ilişkin riskler, özellikle lisansüstü öğrenciler ve akademik personel açısından tekrar eden beklentilerle ilişkilidir. Bu alan, Ar-Ge çıktılarının niteliği ve sürekliliği üzerinde **orta-yüksek düzeyde etki** potansiyeline sahiptir.

Mentorluk, yöntemsel destek, akademik iş birlikleri ve bilgi paylaşımı gibi unsurların yetersiz algılanması, araştırma faaliyetlerinin gelişimini sınırlayabilecek bir risk alanı olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle, söz konusu alan **yüksek öncelikli** iyileştirme alanları arasında konumlandırılmıştır.

2.3. Teşvikler, Değerlendirme ve Araştırma Kültürü

Öncelik Derecesi: 4 (Yüksek Öncelik)

Teşvik ve değerlendirme sistemlerine ilişkin riskler, doğrudan Ar-Ge motivasyonu ve araştırma kültürü ile ilişkilidir. Paydaş geri bildirimlerinde bu alanın, algısal boyutlarıyla birlikte sıklıkla dile getirildiği görülmektedir.

Araştırma çıktılarının tanınması, değerlendirme ölçütlerinin algılanışı ve teşvik mekanizmalarının işleyişine ilişkin riskler; Ar-Ge faaliyetlerinin yönelimi ve sürdürülebilirliği açısından **yüksek öncelikli** bir alan olarak değerlendirilmiştir.